

Zápis

z obhajoby disertační práce pana **Ondřeje Slačálka**

konané dne 16. 9. 2014

Téma práce: Obrazy nepřátel: „Paměť, ekonomika a zločin“

Přítomní: dle prezenční listiny

Předseda komise p. **Milan Znoj** zahájil obhajobu a představil přítomným kandidáta.

Školitel **Pavel Barša** představil doktoranda a seznámil komisi s uchazečem a jeho diz. prací.

Kandidát seznámil přítomné se svou disertační prací. Sdělil zejména: Kandidát představil téma své práce, kterým je utváření obrazů Druhých, nepřátel v ČR. Konkrétně se věnoval dvěma skupinám (komunisté a Romové), u nichž zkoumal přisuzované charakteristiky, jaké nebezpečí představují a k jakým hodnotám vylučujících entit poukazují. Pro analýzu byl kandidátem vybrán koncept morální paniky. Doktorand na úvod své práce zařadil interpretační sondy do klíčových textů k vybraným skupinám: Němci, Rusové a Slováci.

V případě komunistů jsou podle kandidáta používány metafory „dinosaurů“, „horšího Česka“ reprezentující společnost nezralou ke svobodě, ekonomicky a morálně inferiorní. Dochází k rozlišování mezi demokraty a komunisty a před procedurami jsou v politice upřednostňovány morální hodnoty. Ve chvíli, kdy procedury selhávají, nastává morální panika. Obraz Romů je složen z 3 hlavních charakteristik: a) migrace – stěhující se Romové; b) nezaměstnanost; c) kriminalita. Při pohledu na romskou komunitu je používán komunitaristický přístup (např. kriminalita je u Romů pravidlem), kdežto u bílé majority je přístup individualistický (u bílých je kriminalita výjimkou). V případě obou skupin je pracováno s obrazem Západu jako garanta proti zločinu. Ten se stává zdrojem univerzálního měřítka objektivní kvality.

Poté oponenti přednesli závěry svých posudků:

Michal Pullmann: Podle oponenta se jedná o inspirativní a poctivě zpracovanou práci po stránce argumentační a empirické. Text poskytuje průhled do společnosti, ptá se po představách správného uspořádání a formách vyloučení. Oponent uvedl 3 kritické body: a) práce obsahuje důkladnou analýzu teorie, avšak chybí podle něj větší analýza současných klíčových intelektuálů

(elity); b) samotná koncepce morální paniky; c) pilíře vyloučení, jimiž jsou poctivá práce, morální ethos národa mají různé historické geneze a jinou racionalitu. Doporučuje větší propojení těchto pilířů. Svě komentáře předkládá jako body do diskuse, nikoli jako zásadní kritiku. Navrhuje je kandidátovi zvážit před případnou publikací.

Jan Jiráček: Podle oponenta je práce logicky postavená. Oponent upozornil na téma analýzy mediálních výstupů a ztrátu kontextu při práci s databázemi. Oponent kladně ohodnotil interpretaci historických „Druhých“ (Palacký, Rádl), avšak poukázal, že tento výklad zůstává dále v práci izolovaný. Oponent ocenil kvalitu kapitoly k morální panice a doporučuje pro další práci prozkoumat koncept mediální logiky.

Kandidát **Ondřej Slačálek** odpovídal na posudky oponentů:

K výtce zaměření se na média anti-elitářského přístupu: zástupce médií je možné považovat za součásti elity. K výtce použití konceptu morální paniky: koncept používá kratší časová období a tím do jisté míry zkresluje realitu, v níž je její obraz přehnan až ke karikatuře. To však souvisí se samotným konceptem morální paniky. Doktorand uznal větší potřebu propracování konceptů pracovitosti a morálního ethosu. K mediální logice: kandidát souhlasil s výtkou, avšak ambicí práce nebylo vysvětlit obrazy „Druhých“, ale porozumět jim, pochopit je.

Diskuse:

Radek Buben: ocenil velké množství zdrojů a důkladnost práce. Doporučil publikovat nejen z důvodu podrobné práce s mediálními výstupy. Jedná se o kompletní analýza v rámci studovaných témat.

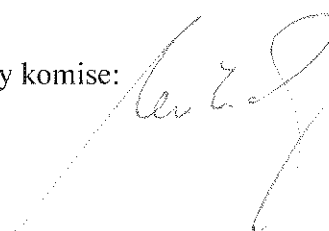
Pavel Barša: upozornil na zmatení ohledně konceptu elity, kdy se používaly dva pohledy: sociologický a akademický. Vyjádřil se ke konceptu morální paniky, který zachycuje událost a tím je v protikladu k zachycování celého kontextu v homogenním čase. Ocenil styl práce, její humor a ironii a občasný publicistický styl považoval za pozitivum textu.

Milan Znoj: poukázal na nejasnost ohledně použití konceptu morální paniky a proměna obrazů těchto nepřátel. To demonstroval na příkladu Němců, německého revanšismu a proměn od doby Palackého do dneška.

Vyhlášení výsledku tajného hlasování: počet členů komise (3) – přítomno členů komise (3) – kladných hlasů (3). Komise navrhla udělit titul doktor (Ph.D.)

Zapsal: Štěpán Drahokoupil

Podpis předsedy komise:

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'K. Z. J.', written in a cursive style.